

วจ.ราชานุกุล 26

ลักษณะทางสังคมของครอบครัวบุคคลปัญญาอ่อน
ที่มาขอรับบริการจากโรงพยาบาลราชานุกุล(2542)

A study of social aspects of mentally retarded's families of Rajanukul hospital

ช่อทิพย์ วามะนะบุตร
ธิดา นพรัตน์

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทาง ในการให้บริการปรึกษาและ
แนะนำแก่บิดา มารดาหรือผู้ปกครอง และครอบครัวที่มีบุตรปัญญาอ่อน และเพื่อเป็นแนวทางใน
การศึกษาวิจัยต่อไป โดยมีบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่นำบุคคลปัญญาอ่อนมาขอรับบริการ ณ โรง
พยาบาลราชานุกูล ในปี พ.ศ. 2542 จำนวนทั้งสิ้น 200 คน เป็นประชากรที่ทำการศึกษากลุ่มตัว
อย่างได้จากการสุ่มตามประสงค์ จำนวน 150 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ
แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐานด้วยการแจกแจง
ความถี่ร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า บิดามารดา หรือผู้ปกครอง หรือครอบครัวบุคคลปัญญาอ่อน
ที่นำผู้ป่วยมาขอรับบริการ ณ โรงพยาบาลราชานุกูล ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร มี
การศึกษาและรายได้น้อย มารดามีบทบาทสำคัญในการดูแลบุตรปัญญาอ่อนอย่างใกล้ชิดกว่า
บุคคลอื่นๆ ในครอบครัว และพบว่าบุตรที่ป่วยมีอายุอยู่ในช่วงแรกเกิดจนถึง 10 ปี ส่วนใหญ่ (ร้อย
ละ 60.0) จะเป็นบุตรคนที่สอง ในจำนวนบุตรที่มีสองคน

สำหรับปัญหาด้านสังคมที่สำคัญ ของครอบครัวบุคคลปัญญาอ่อน ซึ่งพบจากการ
ศึกษาครั้งนี้ได้แก่ 1) เรื่องการทะเลาะเบาะแว้ง ความขัดแย้งระหว่างคนในครอบครัว 2) ความแตก
แยกในครอบครัว 3) การตามใจลูกมากเกินไปของบิดามารดา 4) ครอบครัวมีภาระเลี้ยงดูบิดา
มารดา หรือญาติชราในครอบครัว 5) ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง 6) ความยากจน มีหนี้สินมาก
7) ถูกขับไล่ที่อยู่อาศัย 8) ผู้ป่วยไม่มีโอกาสเรียนหนังสือตามระบบ เพราะโรงเรียนมีไม่เพียงพอ
9) ไม่ได้รับสิทธิคุ้มครองตาม พ.ร.บ. ฟื้นฟูคนพิการ 10) อาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม มีสิ่งแวดล้อม
ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และจิตใจ และ 11) มีความเชื่อถือในเรื่องไสยศาสตร์

ผลของการศึกษาครั้งนี้ นำไปสู่เป้าหมายการเลี้ยงดู ฝึกอบรม และส่งเสริมคุณ
ภาพชีวิตของบุคคลปัญญาอ่อนและครอบครัว ตลอดจนสังคมโดยรวมได้ในที่สุด